

Framtíðarríkið Ísland

Peningastefna og ríkisfjármál

Jón Daníelsson

London School of Economics

modelsandrisk.org/Iceland

Twitter @JonDanielsson

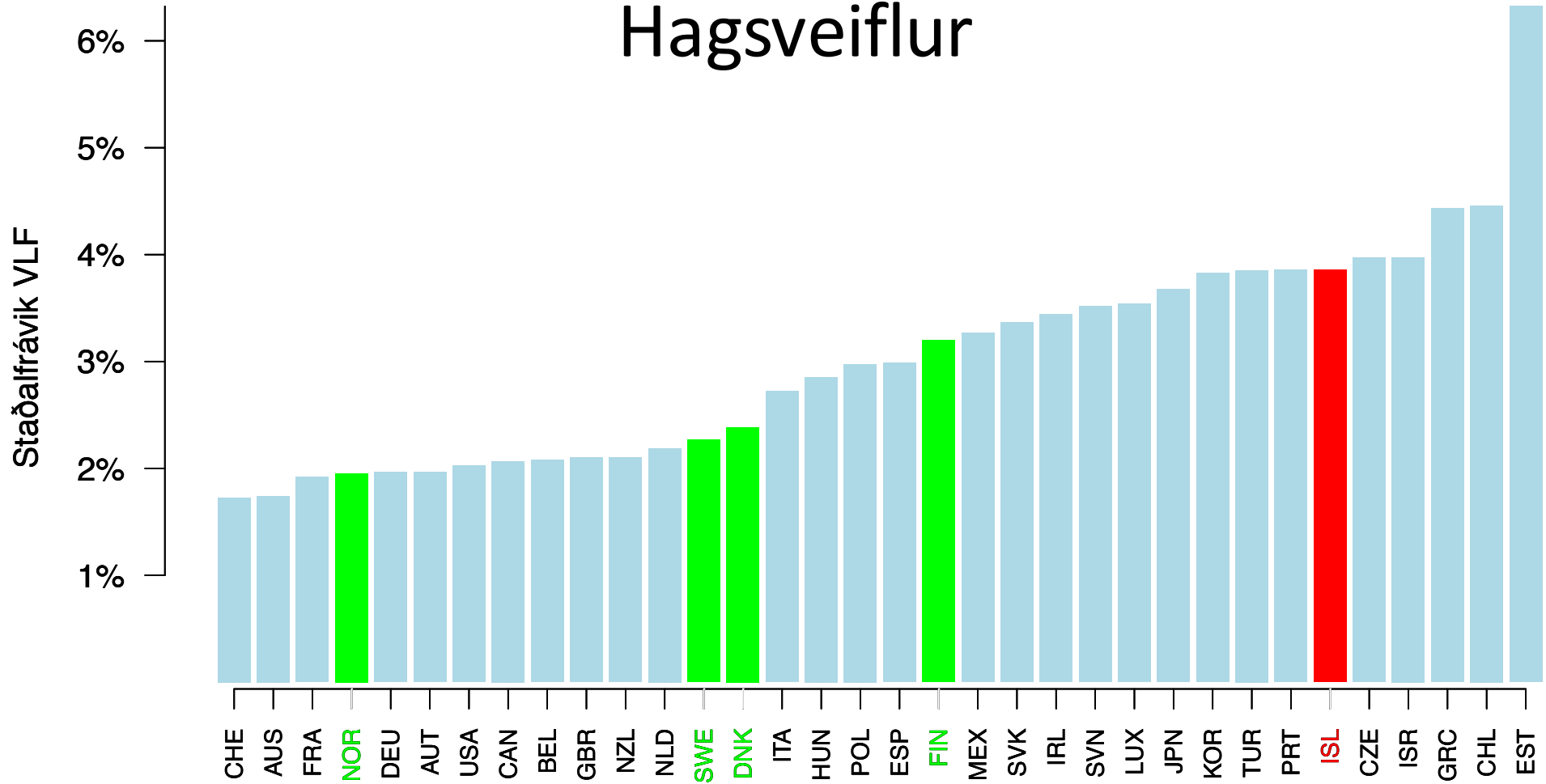
Samtök atvinnulífsins

7. apríl 2016

Kerfisáhætta – Rannsóknarniðurstöður

- Ekki er hægt að koma í veg fyrir öll áföll og getur verið mjög dýrt að reyna of mikið
- Mestu skiptir hvernig brugðist er við
- Hvort áföll eru dempuð niður eða mögnuð upp
- Kerfislæg áhætta á uppruna sinn í ferlum sem magna upp áföll
- Ekki einstaka atburðum

Hagsveiflur

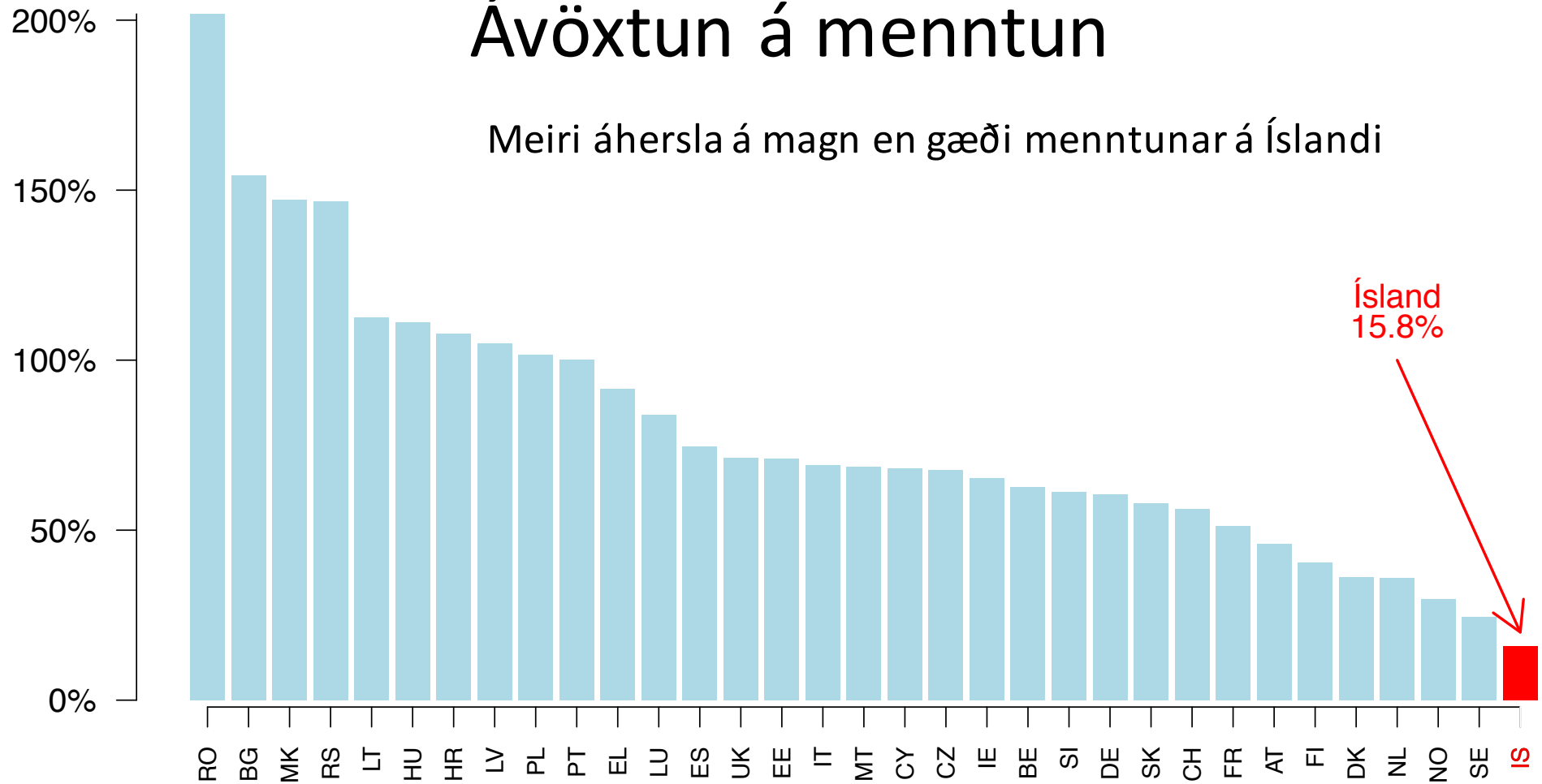

Hagvöxtur og atvinna

- Hagvöxtur á Íslandi kemur af nýjum auðlindum
- Frekar en mannauði

Ávöxtun á menntun

Meiri áhersla á magn en gæði menntunar á Íslandi

Kannski allt í lagi

- Verðum áfram með ríkari þjóðum
- Kannski finnast nýjar auðlindir

Ef ekki, þarf stöðugleika

- Vinnumarkaður
- Fjármálamarkaður
- Ríkisfjármál
- Peningastefna

Fjármagnsmarkaður

- Fjármögnun lítilla fyrirtækja frá bönkum
- Hámörkun á söluhagnaði einkavæðingu bankanna lágmarkar framtíðar efnahagslegan ávinning
- Góð tækifæri fyrir *Fintec* á Íslandi

Ríkisfjármál

- Reka ríkissjóð í plús þegar vel gengur
- Setja upp landsauðssjóð
- Í erlendri mynt, og eignum
- Hjálpar til við mótun peningastefnu

Alþjóðlegi staðallinn – Taylor-jafnan

- Verðbólguþéttur, kannski 2,5%
- Breytingar á vöxtum ákvarðast af frávikum
- Hærri vextir draga úr atvinnustarfsemi og verðbólgu
- Virkar í Bandaríkjunum
- Óráðið að nota á Íslandi

Vextir eru of háir

- Væri ekki verðbólguhvetjandi
- Drægi úr hagnaði af vaxtamunarviðskiptum

Bindiskylda

- Virkar illa í Bandaríkjunum
- En vel í landi eins og Íslandi
- Vaxtalaus
- Bankar geta valið um að hafa hana í krónum eða annarri mynt

Eigið fé banka sem stjórnæki peningastefnu

- Ekki ráðlegt
- Þá er sama stjórnækið notað fyrir peningastefnu, þjóðhagsvarúð (e.macroprudential) og eindarvarúð (e.microprudential)
- Gefst ekki vel að hafa sama stjórnækið fyrir þrjú mismunandi markmið

Innflæði heitra peninga

- Draga úr hagnaði og auka áhættu
- Lægri vexti
- Óstýfð (e. non-sterilized) kaup SÍ á innflæði

Girðingar

- Skattleggja eða hindra innflæði „heitra“ peninga
- Auðvelt að fara framhjá
- Mikið eftirlitskerfi
- Grefur undan trúverðugleika Sí
- Efast um að þær virki

Gengis – og fjármálastefna

- Kaup innflæðis – óstýfð, nýtist fyrir Landsauðssjóð
- Hafna Taylor-jöfnu – halda vöxtum lágum
- Ekki nota eigið fé sem peningastefnustjórnþæki
- Ekki hafa girðingar
- Nota vaxtalaus bindiskyldu
- Auka samkeppni og fjölbreytni á fjármálamarkaði

Valkostir

- Áframhaldandi óstöðugleiki
 - Verðum áfram tiltölulega rík
 - Ávöxtun á menntun mjög lág – Viss jöfnuður
 - Missum fólk og fyrirtæki
 - Kannski finnast nýjar auðlindir
- Stöðugleikastefna
 - Skilar meiri hagvexti og öryggi
 - Hærri ávöxtun á menntun
 - Skapar forsendur fyrir hátækniþnað